

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ЕМЕЛЬКИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АКСУБАЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЕМЕЛЬКИНО АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ул. Центральная, д16,
с.Емелькино, 423056

Үзәк урамы, 16 нче йорт
Емелькино авылы, 423056

Тел. (8-84344-4-76-22) ОГРН 1061665002101,
ОКПО 94318599, ИНН/КПП 1603004783/160301001
E-mail: Emel.Aks@tatar.ru, <http://Aksubaevo.tatarstan.ru>

КАРАР

№ 10

13.10.2023 ел.

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» турында 2015 елның 9 ноябрәндәге 11 номерлы программасына үзгәрешләр керту

«Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге Уставына, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитетына таянып

КАРАР:

1. «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү» муниципаль программасына кертелергә

Емелькино авыл жирлеге Башкарма комитетының 09.11.2015 елгы 11 номерлы карары белән расланган (үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне исәпкә алып, 16.12.2019 елгы 14 номерлы карары белән) түбәндәге үзгәрешләр:

программаның атамасында 20162020 саннарын 20162026 саннары белән алыштырырга;

программа паспортында: «программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары» юлларын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Программаны гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2026 еллар
--	-----------------

"программаны финанслау күләме" дигән юлны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Программаны финанслау күләме	2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 16699,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел -1059 мең сум 2017 ел -1075,9 мең сум 2018 ел -1092,0 мең сум 2019 ел 1108,4 мең сум 2020 ел -1125,0 мең сум 2021 ел 1664,0 мең сум 2022 ел 1670,0 мең сум
------------------------------	---

	<p>2023 ел 1677,0 мең сум 2024 ел 2048,0 мең сум 2025 ел 2075,0 мең сум 2026 ел 2105,0 мең сум</p> <p>Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм бюджетларны формалаштыруны исәпкә алып ел саен төзәтергә тиеш</p> <p>тиешле елга тиешле дәрәжәдәге, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирү</p>
--	--

2. Әлеге карарны авыл җирлегенең мәғлүмати стөндларында, Аксубай муниципаль районының <http://aksubayevo.tatarstan.ru> рәсми сайтында урнаштырып, Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәғлүмат порталында бастырып чыгарырга <http://pravo.tatarstan.ru/>.

3. Әлеге кара ың үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Емелькино авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе:

Н.И.Михайлова

Расланган
Емелькино авыл җирлеге
Башкарма комитет җитәкчесе
караы белән
№10 13.10.2023 ел

**ОЗАК СРОКЛЫ МУНИЦИПАЛЬ МАКСАТЧАН ПРОГРАММА
»2016-2026 елларга Татарстан Республикасы Аксубай
муниципаль районы
Емелькино авыл җирлегендә мәдәният үсеше"**

Емелькино авылы

Программа Паспорты

Программаның Исеме	«2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә мәдәниятне үстерү»
Программаны эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР, федераль законнар, ТР Законнары нигезендә эшлэнгән. Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар белән
Программаның муниципаль заказчысы - координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның төп эшлөүчеләре	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның Максатлары	Аксубай районы Емелькино авыл жирлеге халкының мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният учреждениеләренә, кинематография сәнгатенә шәһәр халкы һәм кунаклары өчен жәлеп итүчәнлеген арттыру Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлеге территориясендә яшәүче гражданның тынычлыгын, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл жирлегендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү нигезендә яклау дәрәжәсен арттыру
Программаның бурычлары	1. Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгатен үстерү; 2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм кисәтү; халыкның террористик һәм экстремистик идеология күренешләренә карата түземсезлек

	атмосферасын булдыруга юнөлдерелгән жәмөгәтьчелек фикерен формалаштыру
Гамәлгә ашыру вакыты	2016-2026 еллар
Подпрограммалар	- "2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтән үстерү» »2016-2026 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау"
Программаны финанслау күләме	2016-2026 елларга Программаны финанслау күләме 16699,3 мең сум тәшкәл итә, шул исәптән: 2016 ел -1059 мең сум 2017 ел -1075,9 мең сум 2018 ел -1092,0 мең сум 2019 ел 1108,4, 8 мең сум 2020 ел 1125,0 мең сум 2021 ел 1664,0 мең сум 2022 ел 1670,0 мең сум 2023 ел 1677,0 мең сум 2024 ел 2048,0 мең сум 2025 ел 2075,0 мең сум 2026 ел 2105,0 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразлау характерында һәм бюджетларны формалаштыруны исәпкә алып ел саен тәзәтергә тиеш тиешле елга тиешле дәрәжәдәгә, шулай ук чараларны финанслауга федераль һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирү
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижәләлегә күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга артуга ирешергә мөмкинлек бирәчәк: төрле дәрәжәдәгә конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; программа массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; сәнгәть үзешчәнлегенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру; торак пункт халыкларының этномәдәни үзенчәлеген саклауга юнөлдерелгән мәдәни акцияләр һәм программалар саны; дәүләт органнары, мәдәни-агарту учреждениеләре, милли-мәдәни берләшмәләр, шулай ук аерым граждәннар белән уртак проектлар саны;

	<p>торак пунктта Уяв чуваш халык бэйрәмен үткөрү саны;</p> <p>террор һәм экстремистик күренешләрнең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмат киңлеген формалаштыру;</p> <p>Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
<p>Программаның үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы</p>	<p>Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Советы; Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге башкарма комитеты.</p>

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә 3 муниципаль мәдәният һәм сәнгать учреждениесе үз эшчәнлеген алып бара. Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегенең мәдәният объектларының гомуми челтәре: 3 гомуми кулланышта булган китапханә, 3 мәдәни-ял итү тибындагы учреждение. Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә мәдәният һәм сәнгать өлкәсен үстерүгә һәм ярдәм итүгә 2014 елда җирлек бюджетыннан 934,6 мең сум акча юнәлтелгән. Тармакта эшлөчеләр саны 6 кеше тәшкил итә. Күп кенә акчалар матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкцияләүгә, мәдәният учреждениеләре җиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыруга һәм модернизацияләүгә юнәлтелә.

Социологик тикшеренүләр буенча, мәдәният учреждениеләренең хәзерге челтәре халыкның сорауларын тулысынча канәгатьләндерми. Халыкны бәяләүдә җитәрлек тәэмин ителмәү беренче чиратта түбәндөгә проблемалар белән бәйле:

мәдәният объектларын тигез урнаштырмау, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары "кабул итү чиге" н саклау;

мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең күләме һәм төрләре гражданның сорауларына, өстенлекләренә һәм көткәннәренә тулысынча туры килми;

мәдәният учреждениеләрен ял итү һәм ижади эшчәнлек, мәгариф һәм үзбелдекле белем бирү, чаралар үткөрү, һөвәскәр берләшмәләр эшчәнлегенә өчен заманча югары технологияле җиһазлар, шулай ук халыкның төрле категорияләргә өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнүчеләр өчен һәм тормыш эшчәнлегенең башка чикләүләргә белән мәдәният учреждениеләренең уңайлылыгын тәэмин итү чаралары белән җитәрлек дәрәжәдә җиһазландырмау;

төрле сәнгать жанрларында (музыкаль, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә фестиваль һәм башка программалар үткөрү, концерт һәм

башка сәнгать коллективлары өчен база буларак кулланы өчен югары дәрәжәдәге эре заманча комплекслар дефициты

Мәдәният өлкәсендә булган проблемаларны жиңу механизмы

Проблеманың эчтәлеге	Жиңу механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданның сорауларының бөтен диапазонын да каплай алмай	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм ысулларын кертү
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасы житәрлек дәрәжәдә үсеш алмаган	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, жиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш акчаларны, дәүләтнеке булмаган структураларны жәлеп итү
Инвалидлар, тормыш эшчәнлегә чикләнгән кешеләр өчен мәдәният учреждениеләренең житәрлек дәрәжәдә булмавы	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән жиһазландыру, инвалидлар һәм башка аз хәрәкәтләнүче гражданны өчен мәдәният учреждениеләрен жайлаштыру, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектлар эшләү һәм кертү кирәклегә	Инновацион проектларга, ижади остаханәләргә грант ярдәме

Программаның максатларына ирешүгә йогынтысын киметү максатыннан куркынычларны көйләү һәм идарә итү чаралары

Программаны гамәлгә ашырганда куркынычларны анализлау һәм куркынычларны идарә итүне Программаның муниципаль заказчысы - координаторы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жиңрлегә башкарма комитеты башкара.

Иң житди куркынычларга подпрограммаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ куркынычларын кертәргә мөмкин. Финанс куркынычлары программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс куркынычын чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләрен һәм ирешкән нәтижәләргә бәйлә рәвештә күрсәткечләрен ел саен тәзәтү тора. Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл жиңрлегә бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын киметү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион жәлеп итүчәнлегә механизмнарын формалаштыру юлы белән башкарыла. Административ куркыныч программаны нәтижәсез идарә итү белән бәйлә, ул подпрограммаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерәргә мөмкин. Административ куркынычны чикләү ысуллары булып:

программа чараларының үтәлешен контрольдә тоту һәм Программаны гамәлгә ашыруны ағымдагы идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны гамәлгә ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

Программа күрсәткечләренең (индикаторларының) үтәлешен өзлексез мониторинглау;

халыкка мәгълүмат бирү һәм Программаны гамәлгә ашыру барышы турында мәгълүматны ачык бастырып чыгару.

Рисклар белән идарә итү буенча чаралар кабул итү программаны гамәлгә ашыруны мониторинглау һәм аның нәтижәләгән һәм нәтижәләгән бәяләү нигезендә Программаның муниципаль заказчысы - координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижәләрен һәм аны гамәлгә ашыру срокларын тасвирлау

Программаның максаты 2016-2026 елларга "Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү" республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнгән.

Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеген социаль-иқтисади үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә яшәүчеләрнең мәдәният, сәнгать өлкәсендәге агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру, авыл халкы һәм кунаклары өчен мәдәният, сәнгать учреждениеләренә җәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Бу максатка ирешү өчен системалы характердагы берничә мәсьәләгә хәл итәргә кирәк, шул исәптән:

милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә халык сәнгать кәсепләрен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының саклануын һәм нәтижәле файдалануын тәэмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тотып, аларның үзенчәлекле бурычлары тиешле подпрограммаларда чагылдырылган.

"2016-2026 елларга концерт оешмаларын һәм башкару сәнгәтен үстерү" подпрограммасы милли музыкаль традицияләргә саклау һәм үстерүгә, заманча музыка сәнгәтен үстерүгә максат итеп куя. Җирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөпкәренә бүгенге торышын, концерт учреждениеләренә 2026 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау " подпрограммасы террористик һәм экстремистик күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны, Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге территориясендә толерантлык, башка культураларга хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру вакыты 2016-2026 еллар.

Программаны ресурслар белән тәэмин итүгә нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә федераль бюджет, Республика, шулай ук Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегә акчаларын куллануны күздә тотта.

Программаны финанслауның гомуми күләме 16699,3 мең сум тәшкил итә, шул исәптән:

2016 ел -1059,0 мең сум

2017 ел -1075,9 мең сум

2018 ел -1092,0 мең сум

2019 ел -1108,4 мең сум

2020 ел 1125,0 мең сум

2021 ел 1664,0 мең сум

2022 ел 1670,0 мең сум

2023 ел 1677,0 мең сум

2024 ел 2048,0 мең сум

2025 ел 2075,0 мең сум

2026 ел 2105,0 мең сум

Программаны гамәлгә ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразлау характерында һәм тиешле бюджетларның мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен коррекцияләнергә тиеш.

Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программа чараларын гамәлгә ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара эшчәнлеген тәэмин итә, чараларны гамәлгә ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларны нәтижәле куллануын контрольдә тотта. Программа чараларын гамәлгә ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелгән муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актларына төгәл туры китереп башкарыла.

Программаның социаль-икътисади нәтижәләлеген бәяләү

Мәдәниятнең төп үзәнчәлегә шунда ки, мәдәни эшчәнлекнең мөһим нәтижәләре вакыт буенча кичектерелгән социаль эффектта чагыла һәм интеллектуаль потенциалның артуында, шөхәсләрнең кыйммәт ориентирлары һәм үз-үзләрен тоту нормаларының үзгәрүендә күренә, бу ахыр чиктә жәмгыятьнең эшчәнлегә нигезләрендә үзгәрешләргә китерә.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә характерлаучы индикаторлар һәм цифрлы күрсәткечләр системасын куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет Подпрограммалар үз нәтижәләлек күрсәткечләрен үз эченә ала. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген бәяләү муниципаль заказчы программаның координаторы тарафыннан башкарыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-икътисади эффекты Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегә гражданны тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, тиешлечә, Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегендә тормыш сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизацияләү курсы гамәлгә ашыру өчен уңай иҗтимагый атмосфера булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда белдереләчәк:

Аксубай районы Емелькино авыл жирлегендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге булганда бөтенлекне саклауга ярдәм итүче мәдәни киңлекнең бердәмлеген ныгытуда;

ижади эшчәнлек, халыкка тәкъдим ителгән мәдәни байлыklarның һәм мәдәнияттә һәм сәнгатьтә мәгълүматның төрлелеге һәм ирешүчәнлеге өчен уңай шартлар тудыруда;

мәдәниятнең икътисади үсеше процессын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителгән дәүләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз үрелеп бара. Кагыйдә буларак, бу бәйләнеш мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә, музей-тыюлыклар эшчәнлегендә күренә. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасының формалашуы Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итү белән турыдан-туры бәйлә. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз бәйләнештә мәдәният үсеше проблемаларын хәл итә. Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеге программада каралган максатчан индикаторларга һәм күрсәткечләргә чынлыкта ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү» подпрограммасы

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	"2016-2026 елларга клуб концерт оешмаларын һәм башкару сэнгатен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Аксубай районы Емелькино авыл жирлеге территориясендә бердәм мәдәни киңлек булдыру һәм саклау;</p> <p>- мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләреннән жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү;</p> <p>халыкта гражданлык үзенчәлеген, әхлакый-әхлакый һәм толерант дөньяга карашны формалаштыру буенча эшчәнлекне гәмәлгә ашыру.</p> <p>- эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү ;</p> <p>- мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын күтәрү</p>
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Торак пунктның мәдәниятен, сэнгатен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>Планга ярашлы рәвештә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм программа чараларын үткөрү.</p> <p>Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру.</p> <p>Халыкта гражданлык үзенчәлеген формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык тәрбияләүне, этник һәм конфессияара мөнәсәбәтләр мәдәниятен тәэмин итүче "мәдәният" өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү</p>
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	ТР Аксубай МР Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	ТР Аксубай МР Емелькино авыл жирлеге башкарма комитеты

Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру вакыты	2016-2026еллар											
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаclarы, шул исәптән еллар буенча:	Финанслау чыганаclarы булып Аксубай МР Емелькино авыл жирлеге бюджеты акчалары тора											
	Чыгымнар (мең сум).											
	барлыг ы	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Жирле бюджет акчалары	16699,3	1059	1075.9	1092	1108,4	1125	1664	1670	1677	2048	2075	2105
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылг ан нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Программа массакуләм һәм мәдәни-массакуләм чараларда катнашучыларның өлешен арттыру; Сәнгать үзешчәнлегенең клуб формированиеләрен һәм аларда катнашучылар санын арттыру;											

I. I. Подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенең гомуми
характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар

Жәмгыятьнең хәзергә үсеш этабының үзенчәлеге булып, кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленең үсүе тора. Шул ук вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кешелекнең яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормышның кыйммәтләрен һәм формаларын саклау сәләте буларак та чыгыш ясый. Жәмгыятьнең мәдәни үсешенең кирәкле критерие булып кешенең иҗади көчләрен, сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның мәдәни тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләргә хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру һәм әлеге проблемаларны программа-максатлы метод нигезендә хәл итү кирәклегенә белән билгеләнә. Муниципаль ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән –бу мәдәниятне хәзергә шартларда Аксубай районы Емелькино авыл жирлегенең социаль-иқтисади үсешенең мөһим ресурсларының берсе буларак тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә

мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтижәле куллануны тәэмин итәчәк һәм ярдәм итәчәк:

1. Торак пунктның мәдәниятен, сәнгатен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. Планга ярашлы рәвештә массакүләм һәм бөйрәм мәдәни-массакүләм программа чараларын үткөрү.

ПРОГРАММАГА КЕРТЕЛГӘН ЧАРАЛАР ИСЕМЛЕГЕ

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Бу процессны камилләштерү буенча чаралар системасы:

- клуб, китапханә системасында халык белән эшләү буенча эшнең өстенлекле юнәлешләрен билгеләү;

- инновацион формаларны һәм ысулларны үстерү;

- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара хезмәттәшлекне тәэмин итү;

мәдәни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин итү.

мәдәният өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү;

балалар, яшүсмерләр һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формаларын, ысулларын һәм чараларын эшләү ;

торак пунктның социаль-иқтисади үсешендә кичрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

халыкның ижади потенциалын үстерүгә ярдәм итү;.

Подпрограмма Паспорты

Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау

Подпрограмманың Исеме	«Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау "(алга таба - Подпрограмма)
Подпрограмманы төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге башкарма комитеты
Подпрограмманың Максаты	Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге территориясендә яшәүче гражданның тормыш һәм тынычлык дәрәжәсен, аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә аларның күренешләрен кисәтү һәм кисәтү нигезендә арттыру
Подпрограмманың бурычлары	Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессия нигезендә конфликтларны профилактикалау һәм булдырмау; Халыкның террор һәм экстремистик идеологиягә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлдерелгән жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру

Подпрограмманы гамәлгә ашыру вакыты һәм этаплары	2016-2026еллар
Подпрограмманы финанслау күләме һәм чыганаclarы:	<p>Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге бюджеты акчаларын финанслауның гомуми күләме 40,0 мең сум тәшкил итә, шул исәптән</p> <p>2016 ел -4,0 мең сум 2017 ел -4,1 мең сум 2018 ел -4,2 мең сум 2019 ел -4,3 мең сум 2020 ел -4,4 мең сум 2021 ел 4,0 мең сум 2022 ел 4,0 мең сум 2023 ел 5,0 мең сум 2024 ел 2,0 мең сум 2025 ел 2,0 мең сум 2026 ел 2,0 мең сум</p> <p>Искәрмә: подпрограмманы финанслау күләме фаразлау характерында һәм тиешле елга тиешле дәрәҗәдәге бюджетларны формалаштыруны, шулай ук чараларны финанслауга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып ел саен тәзәтергә тиеш</p>
Подпрограмманы гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре	<p>Подпрограмма чараларын гамәлгә ашыру террор һәм экстремистик күренешләренә барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә;</p> <p>Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге территориясендә толерантлык, гражданныр теләктәшлеге, башка мәдәниятләргә хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мөгълүмати киңлек формалаштыру;</p> <p>Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.</p>
Подпрограмманың үтәләшен контрольдә тотуны оештыру	Подпрограмманы гамәлгә ашыруны контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге Советы башкара.

II. Программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы

Подпрограмманы эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, җәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрәндәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук миллиләтара,

динара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә юнәлдерелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләмәләр һәм яшьләрне патриотик тәрбияләү.

Хәзерге вакытта Аксубай районы Емелькино авыл җирлегендә теркәлмәгән бер православие дини оешмасы бар.

Иҗтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы, тулаем алганда, төрле социаль төркемнәр, милләтләр һәм диннәр вәкилләренең тотрыклылыгы, игелеклелеге, конструктив үзара хезмәттәшлеге һәм хезмәттәшлеге белән характерлана. Соңгы елларда дин тотучылар саны артты.

Шул ук вакытта подпрограмманы әзерләү һәм аны гамәлгә ашыру зарурлыгы Татарстан Республикасында терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге заманча вазгыятьнең киеренке булып калуы белән бәйле.

Терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы хәзерге вакытта дөүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә, иҗтимагый хәрәкәтләр һәм барлык гражданның тырышлыктарын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлеге алдында торган иң кискен проблемаларны террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең уңай тенденцияләрен булдыру өлешендә хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә, гомуми иминлекне ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

Подпрограмма чаралары
"2016-2026 елларга Аксубай муниципаль районының Емелькино авыл җирлегендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»

№ п/п	Наименование мероприятий	Башкару вакыты	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Чара исеме	2016-2026 ел	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлеге башкарма комитеты», Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының «мәдәният бүлеге» МКУ, яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	Өстәмә чаралар күрү: авыл яшьләренең мәшгульлеген тәэмин итү, ял итү һәм һөнәри белем алу өчен мөмкинлекләрне киңәйтү; авыл яшьләренең иҗтимагый хәрәкәтен үстерү буенча	2016-2026ел.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге, МКУ АМР мәдәният бүлеге, МКУ АМР мөғариф бүлеге»

3	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру өлкәсендә Республика программалар һәм проектлар конкурсында катнашу.	2016-2026ел.	АЖ башлыгы
4	Жирлекнең дини берләшмәләрендә вәгазьләр һәм жомга намазлары вакытында дин тотучыларга системалы мәрәжәгать итү, дин тотуны формалаштыруга һәм саклауга юнәлдерелгән, шулай ук дин тотучыларның терроризм һәм экстремизмны конфликтлы ситуацияләрне хәл итүнең кабул ителмәслек ысуллары буларак бәяләвен булдыруга ярдәм итү.	2016-2026ел.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгегә (киләшү буенча)
5	Басма һәм электрон ММЧ материалларына, уку-методик әдәбиятка һәм башка басмаларга экспертиза үткөрүне оештырырга.	2016-2026ел.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгегә (киләшү буенча), Емелькино авыл жирлегегә башкарма комитеты
6	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2026ел.	МКУ «Мәгариф бүлгегә, МКУ» Мәдәният бүлгегә", Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ОДМС
7	Жәмгыятьтә әхлакий сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр, күпләп булган объектларның, халыкның тормыш тәэмин итү объектларының террорчылыкка каршы сакланышы проблемалары буенча "түгәрәк өстәлләр" үткөрү.	2016-2026ел.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлгегә (киләшү буенча),
8	Рәсми булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча	2016-2026ел.	Аксубай районында Россия Федераль миграция хезмәтенең ТР буенча идарәсе

	рейдлар.		бүлекчәсе(киләшү буенча),
9	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләргә һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләргә үткәргү	2016-2026ел	Аксубай муниципаль районы Емелькино авыл җирлегә башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлегә (киләшү буенча), ФДКУ " 102 ПЧ ФПС ТР буенча (киләшү буенча)
10	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта кешеләр күпләп булган биналарда гамәлләр буенча уку дәрәсләргә үткәргүгә оештыру	2016-2026ел	МКУ " Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мөғариф бүлегә, Аксубай муниципаль районы дини конфессияләргә вәкилләргә (киләшү буенча), Россия Эчке эшләр министрлығының Аксубай районы буенча бүлегә (киләшү буенча)
11	Мөғариф учреждениеләрендә барлык төрдәгә сыйныф сәгатьләрен системалы рәвештә үткәргү, экс-тримизмның теләсә нинди формаларының, бигрәк тә милләтләр һәм диннәр арасында дошманлыкны вәгазьләүчеләргә, җәмәгать куркынычын аңлату буенча	Ел дәвамында	"Сельская новь" газетасы редакциясе (киләшү буенча), Емелькино авыл җирлегә клубларында стендлар